

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 80
din 01.02.2017

Dosar nr: 11A/2016, conexat cu 658/2016 și 671/2016

Petițiile nr: 5879/05.10.2016 (autosesizare), 5904/06.10, 2016, 6048/12.10.2016

Petenți: Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (autosesizare), ... , Asociația Active Watch

Reclamat: ...

Obiect: afirmațiile publice: maghiarii „*ca și popor, sunt un popor de migranți. Ei au venit în Europa fraudulos, practic. Da. Să ne amintim! Ei nu au ce să caute, ei nu sunt europeni, limba lor nu este europeană.*”; „*României i-ar sta bine fără unguri. Transilvaniei i-ar sta excepțional fără maghiari.*”; „*Arabii, în Siria și Palestina, dvs. În Ungaria și noi aici.*”; „*Maghiarii de aici, dacă sunt atât de unguri și atât de împotriva poporului român, să stea în Ungaria*”; „*României i-ar sta bine fără unguri. Transilvaniei i-ar sta excepțional fără maghiari.*” „*credeți că sunteți doriți undeva? Credeți că există vreo nație în Europa care să-l iubească pe unguri?*”

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele, domiciliul procedural și sediul petenților

1.1.1. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Piața Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București;

1.1.2. .. , Parlamentul României — Camera Deputaților, ..

1.1.3. Asociația Active Watch, ..;

I. 2. Numele și domiciliul reclamatului

1.2.1. .

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenții consideră discriminatorie afirmațiile publice maghiarii „*ca și popor, sunt un popor de migranți. Ei au venit în Europa fraudulos, practic. Da. Să ne amintim! Ei nu au ce să caute, ei nu sunt europeni, limba lor nu este europeană.*”; „*României i-ar sta bine fără unguri.*”

Transilvaniei i-ar sta excepțional fără maghiari.”; „Arabii, în Siria și Palestina, dvs. În Ungaria și noi aici.”; „Maghiarii de aici, dacă sunt atât de unguri și atât de împotriva poporului român, să stea în Ungaria”; „României i-ar sta bine fără unguri. Transilvaniei i-ar sta excepțional fără maghiari.” „credeți că sunteți doriți undeva? Credeți că există vreo nație în Europa care să-l iubească pe unguri?”.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Inițial s-a propus citarea reclamatului pentru data de 08.11.2016 (fila 2 din dosar). Având în vedere conexarea dosarelor, citația nu s-a mai transmis.

3.3. Părțile au fost citate (filele 3-5 din dosar) pentru data de 15.11.2016 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

3.4. La audierea din 15.11.2016 s-a prezentat al treilea reclamat.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petenților

4.1.1. Autosesizarea înregistrată la CNCD cu **nr. 5879/05.10.2016** (fila 1 din dosar) invocă ca și motive de fapt următoarele afirmații publice ale reclamatului *„României i-ar sta bine fără unguri. Transilvaniei i-ar sta excepțional fără maghiari.”* „Arabii, în Siria și Palestina, dvs. În Ungaria și noi aici.” „Maghiarii de aici, dacă sunt atât de unguri și atât de împotriva poporului român, să stea în Ungaria”, iar ca motive de drept art. 2 alin. 1 și art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**.

4.1.2. Al doilea petent, prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 5904/06.10.2016** (fila 1 din **Dosarul nr. 658/2016**), arată că reclamatul din data de 02.10.2016, la postul de televiziune B1 în emisiunea „Lumea lui Banciu”, în intervalul de timp 23.41-23.50 a comentat un referendum din Ungaria, făcând afirmații conform căruia maghiarii nu sunt doriți în România și ar trebui dați afară din Ardeal.

4.1.3. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 6048/12.10.2016** (filele 1-4 din **Dosarul nr. 671/2016**), a treia petentă arată că reclamatul a făcut o serie de afirmații generale la adresa maghiarilor, afirmând, între altele, următoarele: *„ei, ca și popor, sunt un popor de migranți. Ei au venit în Europa fraudulos, practic. Da. Să ne amintim! Ei nu au ce să caute, ei nu sunt europeni, limba lor nu este europeană.”; „României i-ar sta bine fără unguri. Transilvaniei i-ar sta excepțional fără maghiari.”; „Arabii, în Siria și Palestina, dvs. În Ungaria și noi aici.”; „Maghiarii de aici, dacă sunt atât de unguri și atât de împotriva poporului român, să stea în Ungaria”; „Este de o lașitate formidabilă ca tu, un amărât în Europa, un tolerat, să-ți permiți să faci așa ceva!”; „credeți că sunteți doriți undeva? Credeți că există vreo nație în Europa care să-l iubească pe unguri?”* În drept invocă art. 2 alin. 4 și art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**.

4.1.4. Al treilea petent, cu ocazia audierii, a depus la dosar înscris (împuternicire — fila 6 din dosar).

4.1.5. Prin adresa înregistrată la dosar cu **nr. 6893/15.11.2016** (fila 7 din dosar) al treilea petent a depus la dosar înscris (statutul organizației — filele 8-22 din dosar).

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 6899/16.11.2016** (filele 23-27 din dosar), arată următoarele:

- nu a afirmat că maghiarii ar trebui să plece din România, ci să plece doar care sunt împotriva Statului Român;
- emisiunea reclamatului este de divertisment și satiră;
- sancționarea reclamatului ar reprezenta o încălcare a dreptului la libera exprimare.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director contată că reclamatul, la data de 02.10.2016, în emisiunea „Lumea lui Banciu”, la postul de televiziune B1, cu începere de la ora 23 a comentat un referendum din Ungaria privind primirea refugiaților, afirmând următoarele: maghiarii „*ca și popor, sunt un popor de migranți. Ei au venit în Europa fraudulos, practic. Da. Să ne amintim! Ei nu au ce să caute, ei nu sunt europeni, limba lor nu este europeană.*”; „*României i-ar sta bine fără unguri. Transilvaniei i-ar sta excepțional fără maghiari.*”; „*Arabii, în Siria și Palestina, dvs. În Ungaria și noi aici.*”; „*Maghiarii de aici, dacă sunt atât de unguri și atât de împotriva poporului român, să stea în Ungaria*”; „*României i-ar sta bine fără unguri. Transilvaniei i-ar sta excepțional fără maghiari.*” „*credeți că sunteți doriți undeva? Credeți că există vreo nație în Europa care să-l iubească pe unguri?*”.

5.2. **Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**) la art. 2 alin. 1 prevede: „*Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*”

5.3. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.4. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin**

împotriva Suediei, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.5. Se constată că există o diferențiere, reclamatul se referă la maghiari comparativ cu popoarele considerate ca fiind europene.

5.6. Criteriul de diferențiere este cel al apartenenței etnice.

5.7. Dreptul restrâns este dreptul la demnitate, garantat de **Constituția României**.

5.8. În concluzie, sunt incidente prevederile art. 2 alin. 1 a **O.G. nr. 137/2000**, republicată. Afirmările reclamatului creează o deosebire pe baza apartenenței etnice care are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la demnitate.

5.9. Conform art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată, „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.*”

5.10. Se poate constată că afirmațiile a fost făcute în public.

5.11. Afirmările conform căruia maghiarii nu sunt europeni, și astfel nu au ce căuta în Europa sunt profund jignitoare. De fapt popoarele europene, numite indo-europene, nu s-au format în spațiul Europei, ci au migrat spre acest teritoriu în diferite momente istorice. Ducând mai departe ideea, nu ar avea nimic de căutat în Europa comunități etnice cum ar fi evreii, finlandezii, bascii etc. O astfel de idee este compatibilă cu ideologia nazistă. O altă susținere similară este că maghiarii ar fi venit printr-o migrație frauduloasă în Europa. Toți cei care trăiesc azi în Europa au migrat; conform unei teorii din Africa, conform unei alte teorii din Grădina Edenului. Migrația maghiarilor nu a fost mai frauduloasă decât cea a grecilor, latinilor, germanilor, slavilor etc. Reclamatul însă sugerează că maghiarii ar fi nedoriți în Europa din cauza unei astfel de migrații frauduloase. O astfel de afirmație este menită să creeze o atmosferă ostilă față de maghiari. Reclamatul face o paralelă între ideea primului ministru al Ungariei de a organiza un referendum privind primirea refugiaților în Ungaria și privind un ipotetic referendum privind expulzarea maghiarilor din România. Pe lângă faptul că paralela este pusă pe baze complet eronate (maghiarii nu sunt refugiați, trăiesc în spațiul geografic actual de peste zece secole), reclamatul este sigur de rezultatul unui astfel de referendum, și anume populația României ar vota împotriva acceptării maghiarilor. Ironia soartei este că populația Ungariei nu a votat la referendum respingerea refugiaților, s-a opus acestei idei venite de la premierul țării, care nu poate confundat nici cu populația Ungariei, nici cu maghiarii în general.

5.12. Astfel afirmațiile reclamatului vizează atingerea demnității, creează o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare la adresa tuturor persoanelor de etnie maghiară. Astfel sunt incidente și prevederile art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**.

5.13. Reclamatul a invocat libertatea de exprimare, prin urmare vom analiza limita dintre dreptul la demnitate și libertatea de exprimare, raportându-ne la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, în complexitatea sa.

5.14. Pe de o parte trebuie observat că CEDO a aplicat în mod consecvent art. 17 al **Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale** (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**), care interzice abuzul de drept („*Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate*

fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”) în situația în care afirmațiile promovează ideologii de extremă dreapta, cum ar fi ideea supusă analizei CNCD că cei care nu aparțin de popoarele indo-europene nu au ce căuta în Europa. A se vedea în acest sens cazurile **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; **OHENSBERGER împotriva AUSTRIEI**, nr. 21318/93, 2 septembrie 1994; **WALENDY ÎMPOTRIVA GERMANIEI**, nr. 21128/92, 11 ianuarie 1995; **REMER ÎMPOTRIVA GERMANIEI**, nr. 25096/94, 6 septembrie 1995 și altele).

5.15. Pe de altă parte **Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale** (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”. Totodată art. 17 al **Convenției** interzice abuzul de drept: „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

5.16. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
  - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
  - calitatea normei juridice, și anume
    - accesibilitatea;
    - precizitatea;
    - previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de **Convenție** (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

5.17. În mod evident, orice sancționare a limbajului discriminatoriu, chiar și doar printr-un avertisment de natură contravențională, reprezintă o limitare a libertății de exprimare.

5.18. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al **Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare**, republicată, accesibilă (prin publicarea în **Monitorul Oficial al României**), cu sancțiuni evidente.

5.19. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora.

5.20. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

- a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41; **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 52; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 46; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **CEYLAN împotriva TURCIEI** [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, § 74; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 57/i; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 54; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/i; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 27; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **İBRAHİM AKSOY împotriva TURCIEI**, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, § 51; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 69; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 37);
- b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care ofensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 46; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **CEYLAN împotriva TURCIEI** [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, § 74; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 57/ii; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/i; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 52; **ŞENER**

- împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39/i; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 69; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 27);
- c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979); astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase și credințelor este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care ofensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (**OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 52; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 37);
- d) în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate; chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație însă nu exclude o supervizare din partea CEDO (**OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 58);
- e) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (**SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 63; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 60; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 42);
- f) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (**GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40);
- g) art. 17 al **Convenției** previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice (**GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; **OHENSBERGER împotriva AUSTRIEI**, nr. 21318/93, 2 septembrie 1994);
- h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este compatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (**WITZSCH împotriva GERMANIEI**, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);
- i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al **Convenției** (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23

- septembrie 1994, § 35; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 41);
- j) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de **Convenție**, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (**NORWOOD împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 23131/03, 16 noiembrie 2004, **IVANOV împotriva RUSIEI**, nr. 35222/04, 20 februarie 2007);
- k) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu libertatea de exprimare (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 39; **OTTO-PREMIER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 53; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 52; **LEHIDEUX și ISORNI împotriva FRANȚEI**, nr. 55/1997/839/1047, 23 septembrie 1998, § 51; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **CEYLAN împotriva TURCIEI** [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, § 74; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și nr. 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 57/iii; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 54; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/ii; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **NEWS VERLAGS GMBH & CoKG împotriva AUSTRIEI**, nr. 31457/96, 11 ianuarie 2000, § 52; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 53; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **İBRAHİM AKSOY împotriva TURCIEI**, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, § 53; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 71; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 29-30; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 38);
- l) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 52; **LEHIDEUX și ISORNI împotriva FRANȚEI**, nr. 55/1997/839/1047, 23 septembrie 1998, § 51; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 54; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/iii; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **NEWS VERLAGS GMBH & CoKG împotriva AUSTRIEI**, nr. 31457/96, 11 ianuarie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39);

- trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (**LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 40; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 50; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporționată cu scopul legitim urmărit (**OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);
- m) **Convenția** nu lasă prea mult spațiu restricțiilor în domeniul discursurilor politice sau discursurilor care ating interesul general; permisivitatea privind criticile față de guvern trebuie să fie mai pronunțată decât privind cetățeni privați, chiar și politicieni; într-un sistem democratic acțiunile guvernului trebuie urmărite îndeaproape nu doar de către autoritățile legislative și judiciare, dar și de opinia publică; poziția dominantă ce ocupă guvernul îi recomandă să nu utilizeze sancțiunile penale, întrucât are alte posibilități de a răspunde la atacuri și critici injuste; autorităților competente ale statului rămân suficiente posibilități de a adopta, în calitatea lor de garanți ai ordinii publice, măsuri de sancționare adecvate fără ca acestea să devină excesive; totuși în situația în care afirmațiile incită la violență împotriva unor persoane sau oficiali ori împotriva unui segment al societății, autoritățile statului se bucură de o apreciere mai largă când examinează necesitatea restrângerii libertății de exprimare (**CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 58; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 54; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 60; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 61; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 57; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 46; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 62; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 40; **İBRAHİM AKSOY împotriva TURCIEI**, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, § 52; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 70; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 28);
- n) libertatea de exprimare are o importanță specială pentru politicieni sau persoanele alese ca reprezentanții unui electorat, care trebuie să-și atragă atenția asupra preocupării lor; limitarea libertății de exprimare pentru un politician aflat în opoziție sau pentru un parlamentar solicită un examen mai temeinic din partea CEDO (**CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 46);
- o) fără dubii, libertatea discursului politic nu este absolut prin natura sa, statele pot introduce restricții și sancțiuni, CEDO având rolul final de a analiza compatibilitatea acestor măsuri cu libertatea de exprimare (**INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 53)
- p) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici;

- libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (**LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41-42; **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **DE HAES și GIJSELS împotriva BELGIEI**, nr. 19983/92, 24 februarie 1997, § 37; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 59; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 55; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 44; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 41);
- q) presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);
- r) nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);
- s) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență (**CUMPĂNĂ și MAZĂRE împotriva ROMÂNIEI**, nr. 33348/96, 17 decembrie 2004, § 115);
- t) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special (**AHMED și alții împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 65/1997/849/1056, 2 septembrie 1998, § 56).

5.21. În luarea deciziei s-a ținut cont și de art. 30 al **Constituției României** care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

5.22. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: *„Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofenșați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art.1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”*

5.23. Aplicând principiile CEDO, constatăm următoarele:

- îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței – relația româno-maghiară nu este lipsită de tensiuni, astfel acuzațiile grave la adresa maghiarilor cum că nu au ce căuta în Europa unde au venit în mod fraudulos și că nimeni nu-i vrea, compararea comunității care coexistă de peste zece secole cu românii reprezintă o încălcare flagrantă a îndatoririlor și responsabilităților legate de exercitarea libertății de exprimare;

- toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze expresiile care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță – nesancționarea expresiilor care promovează ura etnică nu este compatibilă cu democrația și pluralismul;

- atacurile vehemente împotriva grupurilor etnice sunt incompatibile cu valorile **Convenției**, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea – prin urmare nu sunt protejate;

- se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă – caracterul conflictual al relațiilor româno-maghiare, utilizat în scop politic, arată nevoia publică urgentă;

- presa joacă un rol esențial într-o societate democratică, dar nu trebuie să treacă de anumite limite, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public – în cazul de față reclamatul putea critica, oricât de vehement, inițiativa primului ministru al Ungariei de a organiza referendumul, persoanele care s-au dus la referendum și au votat într-un fel sau altul, dar nicidecum întreaga colectivitate a maghiarilor, într-o terminologie naționalistă apropiată de ideologia nazistă.

5.24. Prin urmare afirmațiile reclamatului, care fac obiectul petiției, nu sunt protejate de art. 10 al **Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale**, invocarea libertății de exprimare reprezentând un abuz de drept în sensul art. 17 al **Convenției**.

5.25. Conform art. 26 din **O.G. nr. 137/2000**:

„(1) *Contravențiunile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*

(2) *Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești.*”

5.26. Colegiul director aplică amenda contravențională de 5.000 lei față de .., având în vedere următoarele aspecte:

a) discriminarea a vizat o comunitate;

b) reclamatul este jurnalist, pentru care libertatea de exprimare are o importanță specială;

c) emisiunea în cadrul căruia s-au făcut afirmațiile este de diverisment, reclamatul utilizând satira;

d) discriminarea etnică trebuie să fie considerată ca fiind o faptă extrem de gravă; Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin soluțiile pronunțate (ex. **MOLDOVAN ȘI ALȚII ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI NR. 2**, 12.07.2005) arată că acest tip de discriminare este atât de grav, încât reprezintă tratament degradant în sensul art. 3 al **Convenției europene a drepturilor**

omului; discriminarea bazată pe etnicitatea reală sau presupusă reprezintă discriminare rasială (**TIMISHEV ÎMPOTRIVA RUSIEI**, 13 decembrie 2005); CEDO consideră că „*nicio diferențiere de tratament bazat în mod exclusiv sau decisiv pe originea etnică a unei persoane nu poate fi justificat obiectiv în societatea democratică contemporană, construită pe principiile pluralismului și respectului față de diferitele culturi*” (**TIMISHEV ÎMPOTRIVA RUSIEI**, 13 decembrie 2005);

e) Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante; o amendă mai mică nu ar fi efectivă și descurajantă, o amendă mai mare ar fi neproporțională cu scopul urmărit.

5.27. Reclamatul este obligat să publice un rezumat al prezentei hotărâri în presa națională.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Afirmațiile: maghiarii „*ca și popor, sunt un popor de migranți. Ei au venit în Europa fraudulos, practic. Da. Să ne amintim! Ei nu au ce să caute, ei nu sunt europeni, limba lor nu este europeană.*”; „*României i-ar sta bine fără unguri. Transilvaniei i-ar sta excepțional fără maghiari.*”; „*Arabii, în Siria și Palestina, dvs. În Ungaria și noi aici.*”; „*Maghiarii de aici, dacă sunt atât de unguri și atât de împotriva poporului român, să stea în Ungaria*”; „*României i-ar sta bine fără unguri. Transilvaniei i-ar sta excepțional fără maghiari.*” „*Arabii, în Siria și Palestina, dvs. În Ungaria și noi aici.*”; „*Maghiarii de aici, dacă sunt atât de unguri și atât de împotriva poporului român, să stea în Ungaria*”; „*credeți că sunteți doriți undeva? Credeți că există vreo nație în Europa care să-l iubească pe unguri?*” sunt discriminatorii conform art. 2 alin. 1 și art. 15 din **O.G. nr. 137/2000** și nu sunt protejate de art. 10 respectiv art. 17 din **Convenția europeană a drepturilor omului**;

2. Sancționează reclamatul ... , cu amendă contravențională de 5.000 lei, conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;

3. Obligă reclamatul să publice un rezumat al hotărârii în presa națională, conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;

4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Direcției Generale Impozite și Taxe Locale Sector 3 pentru obligarea plății amenzii.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Direcția Generală Impozite și Taxe Locale Sector 3, dovada plății și a publicării rezumatului hotărârii în presă se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

Data redactării: 02.02.2017

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: H.I.